

TEKST **Eva Vroom**
FOTOGRAFIE **Michael van Oosten**

Opdrachtgever **The Royal Bank of Scotland, Amsterdam**
Architect **Heyligers design+projects, Amsterdam**
Aannemer **BAM, Bunnik**
Meubelmaatwerk **Gielissen NEOS Interieurprojecten, Helmond**
Projectmanager **Turner & Townsend, Amsterdam**
Installaties/LEED **Traject, Amsterdam**
Zitmeubilair **Boss (Dudley, UK), Orangebox (Hengoeed, UK)**
Bureaus **Steelcase, Amsterdam Zuidoost**
Vloerbedekking **Forbo, Krommenie**
Installaties **Unica, Hoevelaken**
Systeemwanden **Brakel, Hilversum**
Leaved wanden **Studio Molen, Zaandam**
Audiovisueel **Legian, Den Haag**
Cateringadvies **Vijverborgh, Breda**
Oppervlak **10.500 m²**

Duurzaamheid aan de Zuidas

De Nederlandse vestiging van The Royal Bank of Scotland zetelt sinds enige tijd in een opvallend gebouw van UN Studio aan de Amsterdamse Zuidas. Heyligers design+projects voorzag het kantoor van een passend interieur, dat ook nog eens op een LEED Platinum certificaat mikt.

“We kregen de opdracht voor dit project pas eind juni 2010, eind december is de bouw gestart en in mei 2011 moest alles klaar zijn,” aldus architect Willem Heyligers. “We hebben er met vijf mensen aan gewerkt. Toen we met het ontwerp-team naar Londen gingen voor de briefing leek qua kleuren, materialen en meubilair alles al vast te staan. Maar tijdens het gesprek bleek, dat RBS bezig was een nieuwe designlanguage te ontwikkelen en dat het nieuwe kantoor in Amsterdam als voorbeeld moest dienen. Deze nieuwe designlanguage was op dat moment nog niet gereed, waardoor we veel inbreng hebben gehad in het ontwerp en de ontwikkeling ervan. De samenwerking met RBS tijdens dit proces verliep erg prettig.” Het programma van eisen was niet gering. Om te beginnen moest de bezettingsgraadklasse van het gebouw van B4 naar

FOTO LINKS
De kleuren van de balkons zijn doorgetrokken in de glazen binnenwanden

FOTO BOVEN
De receptie, met links de toegang naar de liften

FOTO ONDER
Exterieur, de vides zijn goed te zien

B3, wat betekent dat er meer werkplekken gecreëerd konden worden per verdieping. “We hebben alles eruit gesloopt en een nieuwe bouwaanvraag ingediend. Eigenlijk begonnen we met een schone lei.” Het Heyligers ontwerpteam besloot met het interieurontwerp aan te sluiten bij de bijzondere gevel van het gebouw. “Dat gaf ons meteen een goed argument waarom het interieur er anders uit moest zien dan een gebruikelijk RBS

FOTO BOVEN
Roomdivider Leaved van Studio Molen

FOTO MIDDEN
De vormen van de gevelkeren binnen terug

FOTO ONDER
Het restaurant

kantoor.” Wat ook hielp, was het feit dat de bestaande design-language gericht was op een administratief RBS kantoor. “Dit kantoor heeft een representatieve functie, het is een visitekaartje.” Al direct in de hoge entreeruimte wordt duidelijk op welke manier Heyligers elementen van het exterieur binnen laat terugkomen: de witte receptiebalie refereert met zijn hoekige vormen aan de buitengevel. De grote hoogte van de entreeruimte wordt nog versterkt door de verlichting, die doet denken aan sterren in een donkere hemel. Een bijzondere oplossing werd gevonden voor de toegang naar de liften, die extra aandacht kreeg door de toepassing van gouden accenten. Voor het aangrenzende bedrijfsrestaurant met 100 zitplaatsen werd een deel van het naastgelegen pand bij de ruimte getrokken. “In Groot-Brittannië is het veel gebruikelijker om buiten de deur te lunchen dan in Nederland, we hadden hier meer ruimte voor lunchmogelijkheden nodig.” Het maatwerk meubilair in het restaurant is van bamboe. “Al het speciaal meubilair is gemaakt door Gielissen”.

Vides

RBS heeft niet het gehele pand in gebruik: naast een groot deel van de begane grond beslaat het kantoor de twaalfde tot en met de twintigste verdieping. Op deze laatste bevinden zich het vergadercentrum en het auditorium. Op de 13e en de 14e verdieping zijn de dealingrooms met totaal 150 dealerdesks gehuisvest. “Dus je houdt een zestal verdiepingen over voor

de overige 550 werkplekken.” Om die in de beperkte ruimte te creëren vergde flink wat gepuzzel. Projectarchitect Marleen Valstar: “ Dankzij de vides vormen steeds drie verdiepingen een compartiment. Daardoor heb je veel licht, maar weinig vloeroppervlak. Ben van Berkel wilde dat de vides openbleven, maar RBS had veel kantoren voor de managers nodig. Die zijn aan de vides geplaatst. Aan de noordkant bevinden zich de pantry’s, garderobes, printerruimtes en breakouts met uitzicht op de stad.” Om de verdiepingen meer bij elkaar te betrekken, plaatste Heyligers vrijhangende trappen in de vides. Kleuren zijn in het pand gebruikt als oriëntatiemiddel. De keuze werd gebaseerd op het al aanwezige gekleurde glas in de zijanten van de balkons, dat naar binnen werd doorgetrokken. Voor vloeren en meubilair zijn verwante kleuren uitgezocht, die toevalligerwijs ook de kleuren van de designlanguage vormden. De bureau’s in de dealingrooms hebben ingebouwde airco en zijn in hoogte verstelbaar via een gasveer. In de breakout aan de noordzijde van het gebouw keert de gevelvorm terug in het maatwerk meubilair. De twintigste verdieping heeft een spectaculair uitzicht richting het Nieuwe Meer. Om de gebruikers hier optimaal van te laten profiteren, is de vloer verhoogd. Heyligers: “Oorspronkelijk kon je zittend niet boven de borstwering uitkijken. Dat is natuurlijk eeuwig zonde, vandaar deze ingreep.” De tafels in de vergaderruimte zijn maatwerk, met een sleuf in het midden voor de laptop-aansluitingen. De stoelen van Boss, in walnoot en leer, keren elders op de verdieping terug met een stoffen bekleding. Aan de overkant van de vide, te bereiken via een bamboe loopbrug ligt een grote multifunctionele ruimte met een satellietkeuken. “De zonweringen die je hier ziet voldoen aan de LEED-eisen”, zegt LEED-expert

FOTO BOVEN
In het restaurant is veel bamboe gebruikt

FOTO ONDER
Kantoren liggen aan de vides

FOTO BOVEN
**Loopbrug over de vide op
 de bovenste verdieping**

TEKENING ONDER
Plattegrond 12e verdieping

Marieke Hoogstad. Zij heeft vanuit het Heyligers ontwerpteam er tijdens het project op toegezien dat de LEED-platinum certificering bereikt kon worden.

LEED

RBS koos voor LEED als kwalificatiesysteem in plaats van BREEAM of GreenCalc+ omdat LEED als enige wereldwijd eenzelfde puntensysteem aanhoudt. Hoogstad: “Dat betekent, dat als je in Nederland LEED ‘silver’, ‘gold’ of ‘platinum’ hebt, je aan dezelfde criteria hebt voldaan als degenen die het certificaat elders in de wereld behaald hebben. Je krijgt punten voor

verlichting, daglichttoetreding, zichtlijnen, luchtbehandeling, materiaalgebruik en meubilair maar ook voor waterverbruik en afvalscheiding.” Voldoet een project aan 40% van de criteria, dan is het LEED certified, voldoet het aan 50% dan is het LEED silver, 60% levert LEED gold op en voor LEED platinum moet aan 80% van de criteria voldaan zijn. Om deze hoogste certificering te verkrijgen is er een groot aantal maatregelen getroffen in het gebouw. “De verlichting is automatisch geschakeld, er zijn daglichtsensoren en bewegingsdetectoren toegepast. In de vergaderzalen zijn in het kader van de luchtkwaliteit CO2 sensoren gemonteerd. Daarnaast moesten alle gebruikte materialen bijdragen aan de kwalificering. Zelfs tijdens de bouw is er al duurzaam gewerkt, zo moest al het bouwafval gescheiden worden. Ook mochten bouwmaterialen als verf, kit en lijm geen vluchtige stoffen bevatten.” Om het afvalscheiden voor de gebruikers van het pand zo gemakkelijk mogelijk te maken ontwierp Heyligers op alle werkvloeren bij de pantry's grote containerkasten voor het gescheiden inzamelen van papier, karton en restafval. Ook chemisch afval en metalen worden apart verzameld. Uiteraard is het overgrote deel van het meubilair gemaakt van recycled materiaal, en zijn tapijt, meubelstoffen, gordijnen, houtsoorten en tegels ook uitgekozen op hun 'LEED'-waardigheid. Al met al geen geringe prestatie, waar nog bijkomt dat het project halverwege moest worden 'opgeschaald' van een gold naar een platinum certificering. Heyligers: “Alle verlichting zat er al in, toen we dat hoorden. Dat betekende dat we dit allemaal opnieuw moesten aanleggen.” In combinatie met het gepuzzel op de vierkante meter, de wensen van de opdrachtgever en de korte looptijd zeker geen gemakkelijke opgave. “Maar juist daardoor wel ontzettend leuk om te doen.”

www.adch.nl